

Wstęp

W roku 2013 Wydział Pedagogiczny Uniwersytetu Warszawskiego obchodził jubileusz sześćdziesięciolecia. Decyzją Rady Wydziału Pedagogicznego rok ten został ogłoszony rokiem jubileuszowym. Wszystkie jednostki – katedry i zakłady, a także studenci i pracownicy administracji włączyli się w obchody tej rocznicy. Zorganizowano krajowe i międzynarodowe spotkania naukowe: konferencje, seminaria, sympozja, a także wystawy i spotkania kulturalne. Redakcja „Kwartalnika Pedagogicznego” postanowiła uczcić pamięć zmarłych profesorów Wydziału, publikując wybrane fragmenty ich tekstów i ich omówienia.

Ze względu na wielowątkowość i rozległość tematyczną różnych obszarów pedagogiki poświęcamy im dwa rocznicowe numery pisma (3/2014 i 4/2014). Pierwszy z nich otwiera *Przemówienie*, wygłoszone podczas sesji jubileuszowej z okazji sześćdziesięciolecia Wydziału Pedagogicznego. Jego autorka – dziekan Wydziału, dr hab. prof. UW Anna Wiłkomirska przedstawiła w nim zwięźle historię, sytuację obecną oraz plany na przyszłość Wydziału Pedagogicznego UW.

Początkowe dwa artykuły w numerze 3/2014 „Kwartalnika Pedagogicznego” – autorstwa Alicji Siemak-Tylikowskiej i Janiny Kamińskiej – szkicują ogólny obraz Wydziału Pedagogicznego Uniwersytetu Warszawskiego. Pierwszy z nich omawia ewolucję procesu kształcenia na studiach stacjonarnych w ciągu sześćdziesięciu lat działalności Wydziału – zmiany w zasadach rekrutacji kandydatów na studia, w programach studiów, w organizacji pracy studentów oraz praktyk pedagogicznych. Janina Kamińska natomiast przedstawia rys biograficzny zmarłych profesorów Wydziału, którzy publikowali na łamach „Kwartalnika Pedagogicznego” – dziekanów, prodziekanów, kierowników katedr i pracowni. Często artykuły zamieszczane w tym czasopiśmie były zwiastunami ich monografii i syntez. W dalszej części numeru oraz w numerze następnym (4/2014) prezentujemy dzisiejsze spojrzenie na teksty nieżyjących już profesorów Wydziału Pedagogicznego, publikowane w „Kwartalniku Pedagogicznym”.

Autorami artykułów o publikacjach profesorskich są pracownicy naukowo-dydaktyczni i dydaktyczni Wydziału Pedagogicznego UW. Osoby, które pamiętają swych mistrzów, pamiętają czasy, w których przyszło im tworzyć – odczytują na nowo teksty publikowane w starych numerach pisma, przedrukowane zgodnie z zasadami chronologii. Natomiast ci, którzy nie spotkali się osobiście z dawnymi profesorami, patrzą na ich spuściznę przez pryzmat lektur ich artykułów.

W numerze 3/2014 „Kwartalnika Pedagogicznego” Małgorzata **Przanowska** prezentuje trzy grupy tematyczne artykułów prof. Bogdana **Nawroczyńskiego**: zagadnienia pedagogiki porównawczej, sylwetki klasyków pedagogiki i problematykę wychowania estetycznego. Następne artykuły tomu odnoszą się do pracy naukowej prof. Bogdana **Suchodolskiego**. Relacja Adama Fijałkowskiego z rozmowy z prof. Ireną **Wojnar** odsłania okoliczności powołania „Kwartalnika Pedagogicznego” przez profesora oraz pokazuje rolę, jaką odegrał w tworzeniu Wydziału Pedagogicznego na Uniwersytecie Warszawskim i polskiej pedagogiki. Profesor I. Wojnar, jako naoczny świadek, mówi o ogromnym zaangażowaniu prof. Suchodolskiego w prace na rzecz Wydziału i polskiej pedagogiki. A także o autorytecie, jakim się cieszył.

Krystyna **Pankowska** omawia treść artykułu Bogdana **Suchodolskiego** *Współczesne problemy wychowania estetycznego* (KP 1/1959), wskazując na aktualność jego myśli. Barbara **Kwiatkowska-Tybulowicz** poddała analizie jego artykuły, nawiązujące do rozumienia pojęcia humanistyki. Zwróciła uwagę na Jego ocenę wartości kształcenia humanistycznego, które jest „podstawą naszego człowieczeństwa”.

Irena **Szybiak** przedstawiła trzy teksty historyka wychowania prof. Łukasza **Kurdybachy**: *Prądy oświatowe czasów Jana Władysława Dawida* (KP 3/1960), *Katedra Historii Oświaty i Szkolnictwa 1953–1963* (KP 2/1964), *Węzłowa problematyka Międzynarodowego Roku Oświaty* (KP 1/1971). Dotyczą one myśli pedagogicznej, miejsca historii wychowania na Wydziale Pedagogicznym oraz ówczesnych, światowych dyskusji o zadaniach pedagogiki, w tym m.in. na temat kształcenia ustawicznego.

Tekst prof. Stefana **Wołoszyna** *Pedagogika sofistów. Studium z dziejów antycznej kultury pedagogicznej* (KP 1–2/1956 i 1/1957) stał się dla Andrei **Folkierskiej** impulsem do podjęcia dyskusji na temat teorii wychowania. Autorka widzi aktualność sofistycznego spojrzenia na zadania edukacji i wychowania, kształtowania „cnót obywatelskich”.

Dwa ostatnie teksty tego numeru (KP 3/2014) odwołują się do spuścizny prof. Wincentego **Okonia**. W pierwszym z nich, Henryka **Kwiatkowska**, zainspirowana Jego myślą, rozważa jakość edukacji akademickiej. Nie przywołuje co prawda publikacji Profesora w Kwartalniku, ale porusza ważną kwestię roli kształcenia akademickiego, zwłaszcza pracy nauczyciela ze studentem. Zwraca uwagę na metodę, element dydaktyczny procesu kształcenia, bliski Mu, jako twórcy warszawskiej szkoły dydaktycznej.

Jerzy **Marek** z bogatej spuścizny prof. Wincentego **Okonia** wydobyl artykuł *Nowe tendencje w badaniach nad programami szkolnymi* (KP 3/1978). Zauważył iż wypowiedzi Profesora, dotyczące m.in. modyfikacji treści programowych i dostosowania ich do potrzeb życia, mogą być punktem wyjścia do dyskusji o polityce oświatowej.